

кібербезпеки: «кіберпростір», «кібербезпека», «кіберзахист», «кібератака», «кібервійна», «кібертероризм», «кіберзброя», «кіберінфраструктура», «критична кіберінфраструктура».

2. Правове унормування діяльності структур, робочих груп та відомств по боротьбі з кіберзлочинністю, визначення зон відповідальності та процедур взаємодії.

Література

1. Кримінальний кодекс України: чинне законодавство зі змінами і доповненнями станом на 16.04.2017 [Електронний ресурс]: офіційний сайт Верховної Ради України. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/2341-14/page14>

2. Конвенція про кіберзлочинність від 07.09.2005 [Електронний ресурс]: офіційний сайт Верховної Ради України. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/994_575

3. Проблеми чинної вітчизняної нормативно-правової бази у сфері боротьби із кіберзлочинністю: основні напрями реформування. Аналітична записка. Відділ досліджень інформаційного суспільства та інформаційних стратегій / Д. Дубов, М. Ожеван [Електронний ресурс]: офіційний сайт Інституту стратегічних досліджень. – Режим доступу: <http://www.niss.gov.ua/articles/454/>

УДК 343

Лахай Є.С., студентка,
Навчально-науковий Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Логвиненко А.О., асистент

КРИМІНОЛОГІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ЕКОЛОГІЧНОЇ ЗЛОЧИННОСТІ

Екологічна злочинність є один з найбільш небезпечних та розповсюджених видів злочинності, оскільки створює реальну загрозу національній безпеці країни.

Екологічні злочини - це передбачені кримінальним законом суспільно небезпечні діяння, які посягають на навколишнє середовище та його окремі компоненти. Тобто йдеться про протиправне використання природних об'єктів або шкідливий вплив на них, що призводить до їх негативних змін.

Природоохоронна діяльність та її охорона ґрунтується на правових засадах. Стаття 50 Конституції України проголошує право кожного на безпечне для життя і здоров'я довкілля та на відшкодування завданої порушенням цього права шкоди. Кожному гарантується право вільного

доступу до інформації про стан довкілля, про якість харчових продуктів і предметів побуту, а також на її поширення. Така інформація не може бути засекреченою.

Відповідно до Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища» порушені права громадян у галузі охорони навколишнього природного середовища мають бути поновлені, а їх захист здійснюється в судовому порядку [1]. Згідно із розділом VIII Особливої частини Кримінального кодексу України до екологічних злочинів належать: порушення правил охорони надр та вод, забруднення атмосферного повітря, забруднення моря, порушення законодавства про континентальний шельф України, незаконна порубка лісу та незаконне полювання, незаконне зайняття рибним, звіриним або іншим водним добувним промислом, проведення вибухових робіт з порушенням правил охорони рибних запасів, порушення ветеринарних правил, умисне знищення або пошкодження територій, взятих під охорону держави, та об'єктів природно-заповідного фонду, проектування чи експлуатація споруд без систем захисту довкілля та ін. Безумовно, вказані норми не охоплюють усіх можливих посягань на навколишнє середовище. Екологічну злочинність можна визначити, як сукупність суспільно небезпечних діянь, які завдають шкоди навколишньому середовищу, а також життю та здоров'ю людей [2].

За даними Міністерства охорони навколишнього природного середовища 2016 року, 15 % території України перебуває у критичному екологічному стані. Стан екологічної злочинності в країні характеризується зростанням показників та високим ступенем латентності порушень законодавства про охорону природи. За даними вчених, рівень латентності цих злочинів сягає близько 95 %. Пояснити це можна недоліками в діяльності правоохоронних та судових органів, недостатнім контролем за дотриманням вимог законодавства, корупцією тощо. У структурі екологічних злочинів велику частку становлять незаконна порубка лісу - 54 %, порушення правил риболовства - 35-45 %, незаконне полювання - 25-25 %, забруднення водойм та повітря - 10-12 % [3].

За мотивацією та метою вчинення екологічних злочинів їх можна класифікувати на: 1) корисливі злочини, що вчиняються з метою отримання прибутку чи матеріальної вигоди. Сюди можна віднести незаконну порубку лісу, незаконні заняття рибним, звіриним або іншим водним добувним промислом та ін.; 2) екологічні злочини, що вчинюються посадовими особами внаслідок невиконання ними екологічного законодавства. Це - забруднення водойм та атмосферного повітря, забруднення моря речовинами, шкідливими для здоров'я людей або живих ресурсів моря, порушення законодавства про континентальний шельф України. Ці злочини можуть характеризуватися як значною тривалістю їх здійснення, так і ігноруванням встановлених нормативів у сфері охорони

природи; 3) необережні злочини, до яких належать необережне пошкодження лісу, забруднення водних об'єктів чи атмосферного повітря. Ці злочини вчиняються з причин ігнорування елементарних правил техніки безпеки.

Кримінологічна характеристика осіб, які вчиняють екологічні злочини, відзначається неоднорідністю, оскільки вона суттєво залежить від видів злочинів, однак можна скласти типовий портрет екологічного злочинця. Найчастіше такі злочини вчиняють чоловіки середнього або старшого віку. Рівень освіти - середня або вища, прибутки стабільні. Питома вага раніше засуджених є незначною. Більшість даних злочинів вчиняються групою осіб. Втім зростає професіоналізація таких осіб. Щодо наслідків екологічних злочинів, то вони залишаються здебільшого непередбаченими. Такий стан обумовлений обмеженими можливостями сучасної науки повною мірою виявити причинно-наслідкові зв'язки у природних та біологічних системах. Так, ще недостатньо прогнозовані результати впливу на живий організм радіації, електромагнітних полів, різних хімічних речовин та інших негативних факторів.

Література

1. Про охорону навколишнього природного середовища: Закон України від 25.06.1991 р. № 1264-ХІІ // Відомості Верховної Ради України. – 1991. – № 41. – Ст. 546.

2. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 р. № 2341-ІІІ // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 25-26. – Ст. 131.

3. Кримінологія: Загальна та Особлива частини [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.pravo.vuzlib.su/book_z1119_page_56.html

УДК 343.241.2

Лучок А. М., студентка,
Навчально-науковий Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник Катеринчук К. В., к.ю.н., доцент

РЕАЛІЗАЦІЯ СМЕРТНОЇ КАРИ В ХХІ СТОЛІТТІ

Правовий механізм реалізації смертної кари в усьому світі виник дуже давно, але з плином часу багато країн відмовилися від такого виду покарання, визнавши життя кожної людини найважливішою цінністю людства. Але в деяких країнах механізм застосування смертної кари працює і по сьогоднішній день. Виходячи з цього необхідно дослідити позитивні і негативні риси застосування такого виду покарання та правові основи її реалізації у різних правових системах світу, тому дана тема є актуальною.